

Statistika z meteorologické stanice Javorník za měsíc srpen

V srpnu Javorník zasáhly 3 extrémní bouřky a přechodně nastaly lokální záplavy (nikoliv povodně). Hned začátek měsíce začal „plavajícím“ Javorníkem, kdy přišla extrémně silná bouřka a voda doslova spláchla vše, co ji stálo v cestě. Ulice města se proměnily v řeky, kanalizace nestíhala odvádět dešťovou vodu. Na náměstí byly rozsáhlé laguny, ale i na ulici Družstevní, obchvatu města, Fučíkově ulici a další. Voda z náměstí tekla kolem kláštera a ulici 17. listopadu pokračovala směrem na Školní a Nádražní, dál k obchvatu, kde kanalizace vše postupně odváděla do potoka. Na Partyzánské ulici vyletěl poklop kanálu. Voda se valila ze všech kopců dolů do města. Druhá dekáda měsíce začala opět extrémní bouřkou, kdy bylo zaznamenáno i krupobití (průměr krup do 1 cm). Ulice Míru byla zanesena naplaveninami a blátem z okolních kopců. V ulicích bylo tolik vody, že se dalo plout na nafukovacím člunu. Nejednalo se o povodně! Hrušky, které byly na stromech byly otlučené kroupami, pobodané hmyzem a silným větrem shozené většinou na zem, ale nějaká úroda přece jen byla. Byly zaznamenány 3 tropické noci. V měsíci bylo zaznamenáno přibližně 12 bouřek.

Nejtepleji **24. 8. 2024**, naměřeno **32,8 °C**.

Nejchladněji **22. 8. 2024**, naměřeno **13,2 °C**.

Za měsíc napršelo **147,8 mm**. Největší náraz větru byl 60,4 km/h.

Během léta nebyl zaznamenán žádný „supertropický“ den – teplota vzduchu 35 °C a vyšší.

Bylo zaznamenáno 8 tropických dní – teplota vzduchu nad 30 °C.

Byly zaznamenány 3 tropické noci – teplota vzduchu neklesla pod 20 °C.

Počet dní s T nad 20 °C:

2024 (31), 2023 (25), 2022 (27), 2021 (25), 2020 (27), 2019 (31), 2018 (30), 2017 (29), 2016 (26), 2015 (31), 2014 (26), 2013 (29), 2012 (30), 2011 (29).

Počet dní s T nad 30 °C:

2024 (8), 2023 (9), 2022 (6), 2021 (4), 2020 (6), 2019 (5), 2018 (12), 2017 (7), 2016 (4), 2015 (18), 2014 (3), 2013 (9), 2012 (11), 2011 (10).

Počet tropických noci:

2024 (3), 2023 (5), 2022 (2), 2021 (1), 2020 (0), 2019 (1), 2018 (2), 2017 (3), 2016 (0), 2015 (8), 2014 (0), 2013 (1), 2012 (3), 2011 (2).

Co se událo během měsíce

2. 8. Javorník zasáhla silná bouřka s přívalem srážkami. První hrom přišel v 13:39 hod. Ve 14 hodin uhořelo ve Vsi do vysílače a spustila se průtrž mračen. Město přechodně plavalo, povodně nenastaly.

Během pár minut napršelo 30 mm. Konvektivní buňka vznikla v polské dolině u polské obce Orlowiec (Łądek-Zdrój) v 8 km. Bouřce se podařilo přejít horský terén, ale vzdušné proudy konvekci nepustily dál na svém postupu, tato bouřka zůstala nad Javorníkem, kde měla dostatek energie pro svou intenzitu. Bylo zaznamenáno 28 blesků. V ten den napršelo nejvíce srážek z ČR právě v Javorníku. V 16:51 hod. přišla druhá, tentokrát slabší bouřka, opět z Polska.

4. 8. polední krátká bouřka z Polska, napršelo kolem 1 mm.

8. 8. o půlnoci bylo naměřeno 24 °C. 9. výročí absolutního teplotního rekordu v Javorníku připomněla opět silná bouřka s húlavou. Gust fronta – atmosférické rozhraní na čele studeného vzduchu vytékajícího z konvektivní bouře. Jeho zdrojem je sestupný proud, který se po dosažení zemského povrchu roztéká do stran a proniká pod okolní teplejší vzduch, a tak na celém Javornícku nárazový vítr vyvracel a lámal stromy. Vert. mohutnost rozlévajícího se studeného vzduchu bývá řádově stovky metrů až jednotky kilometrů. U zemského povrchu je brzden, takže přední strana rychle se pohybující gust fronty mívá tvar nosu. Pro přechod gust fronty jsou typické prudké změny rychlosti a směru větru, tlaku a teploty vzduchu. Konvektivní buňka vznikla v Bardských a Sovích horách ve výšce 12 km. Napršelo 22,7 mm. Bylo zaznamenáno 47 bleskových výbojů. Teplota před bouřkou byla 29,5 °C – propad na 15 °C. Následoval silný nárazový vítr (cca 65 km/h), který zaměstnal JSDH Javorník. Před devíti lety bylo v Javorníku ve stínu naměřeno 38,5 °C, veškeré trávníky byly sluncem spálené, ve studnách nebyla žádná voda, mnohde vyschly potoky. Tento teplotní rekord stále odolává.

12. 8. byla pozorována slabá polární záře i z Javorníku. Byla možnost pozorovat perseidy. Perseidy jsou kometární meteorický roj, který vznikl z komety 109P/Swift-Tuttle. Perseidy mají svůj radiant v souhvězdí Persea. Roj je činný od 17. července do 24. srpna, přičemž maximum roje přichází mezi 11. a 13. srpnem.

15. 8. proběhla tropická noc

17. 8. ZAPLAVENÝ JAVORNÍK – povodně nebyly!!!

proběhla tropická noc, ráno v 7:38 hodin přišla krátká bouřka ze směru z Polanica Zdroj. Jednalo se o osamocenou konvekci (unicela) ve výšce 8 km. Vlivem cirkulace vzduchu vznikla multicela (dvě konvekce) ve výšce 10 km. Vlivem vzestupných proudů vznikla třetí konvekce ve výšce 12 km nad Horními Hošticemi, svým okrajem bouřka lehce lízla i Javorník. Po 5 minutách bouřky došlo k přerušení vzestupných proudů a bouřka zanikla. Druhá silná bouřka vznikla v 15:30 hod. nad Javorníkem ve výšce 11 km. Třetí konvekce ve výšce 12 km u Miezdigorzie a Łądeku-Zdroje. Tyto bouřky se spojily v 15:45 hodin v jeden ucelený celek, a to přímo nad Javorníkem ve výšce 18 km. Stacionární (kvazistacionární) bouřka byla prakticky bez pohybu a setrvala několik desítek minut na svém místě. Nejvíce blesků bylo zaznamenáno v okolí Jánského vrchu a sv. Antonína, minimálně dva blesky uhořely do Kravčáku a spustila se průtrž mračen s přechodným výpadkem elektrické energie. V 16 hodin bylo pozorováno krupobití (průměr krup do 1 cm). Z nebe začaly padat provazy vody. Kanalizace nestíhala pojmout tolik vody. Ulicemi města se opět valila voda. Zatím nejvíce za několik let. Ulice Míru se proměnila v řeku. Nejvíce vody valilo na ulici Míru z kopců u MŠ Míru a z firmy Kolimax. Další proudy vody proudily z Jánského vrchu ze všech směrů. Na ulici byla hromada kamení a nánosů bláta a dalších naplavenin. Voda ulicemi unášela vše, co ji stálo v cestě, některým i cedule u podniku. Proudly vody tekly dále ulicí 17. listopadu. U obchodu Hruška bylo zcela zaplaveno parkoviště a voda pokračovala Nádražní ulicí a po Jánošíkově ulici dál svou cestou. Javornický potok stoupl z 15 cm na 70 cm. Rozvodněný byl i potůček, který teče od sv. Antonína. Voda vytvořila laguny na křižovatkách, například na Družstevní ulici bylo možné plavat na nafukovacím člunu. U Lékárny bylo naplaveno bahno z polí. Na Partyzánské ulici vystřelil poklop kanalizace. Zaplavené byly níže položené garáže a sklepy některých rodinných domů. Letošní bouřky se chovají zcela jinak jak v jiných letech, a to tak, ze extrémní přívaly srážek přijdou z hor, a ne z opačné strany, jak všichni víme... tj. od polských jezer směrem k horskému masivu.

Z nebe padaly provazy vody, připomínalo to rok 2009, kdy podobné přišlo hodiny v kuse a pak přišla další vlna bouřek a byly povodně. Naštěstí 17. 8. napršelo kolem 50-55 mm, tehdy v roce 2009 napršelo 223 mm. Voda ještě hodiny po bouřce proudila z hor, kopců, polí dolů do nížiny a zaplavovala co mohla. Nejednalo se o povodně – to by voda z potoka musela zaplavit okolí. Tomuto jevu se říká „lokální – místní záplavy“. Počet blesků kolem 50. Spoustu práce měla i JSDH Javorník. Naštěstí se nikomu nic nestalo a nikdo nebyl ohrožen na životě. Ráno kolem 8 hodiny byla bouřka a 4 mm. Během dne se vlhkost odpařovala a stoupala vzhůru, v určité výšce docházelo ke srážení vlhkostí a formování bouřkové oblačnosti, a to se stalo právě odpoledne, kdy voda padala zpět k zemi. Pocitová teplota byla 38 °C, ve stínu bylo naměřeno 31 °C. Po bouřce teplota klesla na 19 °C.

18. 8. odpolední bouřka v Horních Hošticích, napršelo 14 mm. V Javorníku bouřka nebyla, byly pozorované vzdálené hromy. V noci na 20. 8. byla opět pozorována vzdálená bouřka, první v polské dolině u Łądeku-Zdroje a druhá na Paczkowských jezerech.

19. 8. rok 2024 nabízí hned čtyři takzvané superúplňky. Kromě 19. srpna je to ještě 18. září, 17. října a 15.

listopadu. Pravidlo čtyř superúplňků v roce neplatí vždy, například v období let 2029-33 budeme moci obdivovat každoročně hned pět superúplňků. Poslední superúplněk jsme mohli na obloze vidět 29. září 2023. „modrý úplněk“ (z anglického „blue moon“). Pojem ovšem nevychází z očekávaného zbarvení Měsíce, ale z anglického výrazu „once in a blue moon“, což ve volném překladu znamená „jednou za uherský rok“. Tím se upozorňuje na skutečnost, že v průběhu astronomického období definovaného daty jeho začátku a konce nastávají vzácně hned čtyři úplňky, zatímco obvykle bývají jen tři. o modra zbarvený Měsíc se ale na obloze opravdu objevit může, ovšem nenazýváme ho „modrý úplněk“, protože nesouvisí s fází Měsíce nebo datem v kalendáři. Do modra se Měsíc zbarví před zraky pozorovatelů ve vzácných případech, kdy je naše atmosféra nasycena či znečištěna specifickými částicemi o velikosti alespoň 1 mikronu. nejčastěji může popel, který se do zemského ovzduší dostane při velkém požáru nebo silné sopečné erupci. Tyto částice rozptylují dlouhovlnnou červenou část viditelného světla a k našim očím doputuje jen ta modrá. Známy je případ z roku 1883, kdy indonéska sopka Krakatoa vyvolala tak silnou erupci, že ji vědci přirovnali k výbuchu 100megatunové jaderné bomby. Sopečný popel tehdy vystoupal do atmosféry až 80 kilometrů vysoko, a protože obsahoval mnoho takových částic, lidé byli svědky modře zbarveného Měsíce na mnoha místech na světě i několik dní v kuse.

25. 8. proběhla tropická noc, noční Tmax byla 25,5 °C mezi 3 a 4 hodinou ranní, foukal teplý vítr.

Michal Zajonc

Průměrné měsíční teploty, srážky, maximální a minimální teplota - SRPEN 2024					
JAVORNÍK - Michal Zajonc	Tmax v Ø °C	Tmin v Ø °C	mm	Tmax °C	Tmin °C
	27,4	16,8	147,8	32,6 (24. srpna)	13,2 (22. srpna)
ZÁLESÍ - Milan Janata	Tmax v Ø °C	Tmin v Ø °C	mm	Tmax °C	Tmin °C
	20,4	16,4	164,3	29,1 (24. srpna)	8,4 (6. srpna)
HORNÍ HOŠTICE - Vlasta Zetochová	Tmax v Ø °C	Tmin v Ø °C	mm	Tmax °C	Tmin °C
	25,1	17,3	145,5	26,2 (24. srpna)	9,6 (22. srpna)
BÍLÝ POTOK - Petr Mimra	Tmax v Ø °C	Tmin v Ø °C	mm	Tmax °C	Tmin °C
	28,3	13,8	93,8	34,5 (24. srpna)	10 (22. srpna)
BERNARTICE - Vladislav Mátl	Tmax v Ø °C	Tmin v Ø °C	mm	Tmax °C	Tmin °C
				(. srpna)	(. srpna)

Průměrné měsíční teploty, srážky, maximální náraz větru, maximální a minimální teplota - JAVORNÍK								Tlak (max)	Tlak (min)
SRPEN	Tmax v Ø °C	Tmin v Ø °C	mm	F/max (km/h)	Tmax °C	Tmin °C		[hPa]	[hPa]
2024	27,4	16,8	147,8	60,4	32,6	13,2		1025,7	1010
2023	25,7	16,8	176,1	40,3	33	10,9		1026,9	1002
2022	25,8	17	183,2	35,5	35,3	13,8		1029,5	1010
2021	23,8	15,3	121,5	37,4	31,3	11,6		1027,1	1006
2020	25,7	15	170,5	39,7	31,3	8,3		1036	1004
Historie - teploty	2015 (30,5 °C)	1987 (11 °C)	MAX 1977 (265,4 mm)	19. 8. 2011 - 89,6 km/h	2015 (38,5 °C)	1978, 1984 (6,5 °C)			
			MIN 1992 (9,9 mm)						